

נושאים על האנוסה פרק אחד עשר יבמות קא.

עין משפט גזר מצוה

ל"א מי פ"ב מהל'
אסורו ציאה הלכה
מי:

א ב מי פ"ד מהלכות
ניס הלכה ה סג
עשין 176 נב טו"ט ע"ע
מינון קטן סעיף ה:

ב ג מי"ג שם הלכה יח
טו"ט ע"ע שם סעיף כב:

ג ד מי"ג שם הלכה טו
טו"ט ע"ע שם סעיף לה:

ד ה מי"ג שם הלכה טז
וטו"ט ע"ע שם סעיף טז
ופי"ט סדר תלמוד סעיף
מ"ג:

ה ו מי"ג שם הלכה ה'
וטו"ט ע"ע שם סעיף ה:

ו ז מי"ג פ"ב מהלכות
סנהדרין הלכה ו סג
עשין 19:

הכה זה ב' קלף את זה ב' או הבה שניהם בבת אחת חייב. זו
ואין לריך לומר זו קמני ולא חש למימי זע"א כיון דרבי
יהודה פליג עלה ומחלק בין זה אחר זה לבת אחת ור"ס גריס
הכה שניהם או קלל שניהם בין זה אחר זה בין צבת אחת חייב ואין
להקשות (י) הא דלאמר ריש לקיש
בהעמדות (ויזכיר דף ע"ג.) הפגול
והנותר שנלגן זה זוה פטור א"ל
שלא ירצה מין על חצירו ויצטלגו
ודייק המס להתרות ספק לא שנה
המראה ומאי שנה מהכה שניהם
צבת אחת לא דמי להכא יודע הוא
לעובר על לאו ומיתה למכה
אצו צצירור אצל המס אינו
יודע אי זו מין הרצה על חצירו אם
עובר משום פגול או משום נותר
ואין להחליט טאן: **עו"ה בעל**
ברחו. מיתה ט' חוקף היי משמע ליה
לעולה זעל כרחו דלמא זעל כרחס
דצני משמרה קאי: **ואם** היו
שניהם ב'. מיתה אמאי לא פריך
חלק אחד פשיטא ושמה משום דמנא
ליה לעיל (דף ט"ו:) תנא ליה נמי הכא:
הדרן עלך נושאים על האנוסה

חייב. שהרי אחד מהם אצו (ק) וקצור המלה ספק שמה המלה
הואיל וממ"נ עוצר) והכהו: **צבת אחת**. שחצונו נמקל צבהה
אחת: **חייב**. דבהתרות דלא התרו צו אל תכה שניהם צבת
זו אחת ממימי: **זוה אחר זה פטור**. דאיכא שתי המלות וכל
הוא ומדא הוה התרת ספק ולמ"ק
התרת ספק שמה המראה הואיל
וממה נפשי עזר: **מ"ט דמאן דפטור**.
צבת אחת הוא דלא התרת היא:
למטה. חצויו רחוק: **למעלה**. כלפי
מעלה כי יקלל אלהיו (ויקרא כד):

איסקה הכאה לקללה. צפרשת ולה
המשפטי (ס) סמך הענין אלף שפסוק
אחד מפסיק בניהו ואיכא למ"ד יסק
הוא באלו הן הנחנקין (סנהדרין פה):
האמר צעני ליעביד מלוה. צתמיה
גרסין לה דקא אמרת למה עולה הא
דלא צלת חלוקה ניהא ליה למיעבד עבוד'
אלא בעי הכי עלה לא קמני דנימני עלה
צמשמרו אינו חולק: **זעל כרחו**. דע"ג
דאינו חולק כפיני ליה לעבוד: **משום פגם**.
שמי משפחות צבוטין עליו שיאמרו בני
אלם פסול הוא לעבודה (ו) ובני משמרות
ילבין לכופו ולומר לו הוילא וכו' והוא
עליך אשמה משפחה שלע עבוד
צמשמרו שלנו שלא יאמרו בני אלם שלא
לאוך עובד צמשמרו אחר פסול הוא זה
וכן צמשמרו של אחר: כל משמרו חלוק
לשעה צמי אצות וכל אחד עובד את יומו
ונוטל עורות קדשים הבאים צימו:
הדרן עלך נושאים על האנוסה
ואפילו שנטן הדיוטוס. שאין
(ס) (מסנהדרין ע"ק). וצממרה

מצוות חליצה בשלשה דינין ואפילו
שלשתן הדיוטות חליצה במגעל
חליצה כשרה באנפיליא חליצתה
פטולה בסנדל שיש לו עקב כשר ושאוין לו
עקב פסול (ז) מן הארכובה ולמטה חליצה
כשרה מן הארכובה ולמעלה חליצה פטולה
ה"לצה בסנדל (ס) שאין שלו או בסנדל של
עין או בשל שמאל בימין חליצה כשרה
חליצה בגדול שהוא יכול להלך בו או בקטן
שהוא חופה את רוב רגלו חליצה כשרה:
גב' ומאחר דאפילו שלשה הדיוטות דינין
למה לי הא קמ"ל דבעינן בשלשה שיודעים
להקרות בעין דינין תניא להא דתנו רבנן
מצוה חליצה בשלשה שיודעין להקרות
בעין דינין רבי יהודה אומר בחמושה מ"ט
דת"ק דתניא יקנים שנים ואין בית דין שקול
מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן שלשה ור'
יהודה זקני שנים זקנים שנים ואין בית דין
שקול מוסיפין עליהן עוד אחד הרי כאן ה'
ות"ק האי זקני מאי עביד ליה מיבעי ליה
לרבווי אפילו שלשה הדיוטות ורבי יהודה
הדיוטות מנא ליה נפקא ליה מלעיני דאמר
מז ליעיני פרט לסומים ומדאיצטריך לעיני
למעוטי סומים ש"מ דאפילו הדיוטות דאי
דתני רב יוסף "כשם שב"ד מנוקים בצדק כך ב"ד מנוקים מכל מום
שנאמר

הנהגות הב"ח

(א) גבי' הנהגות הרי עד
בעי' ח"מ. ומ"ט נפשי
משמע ללא גרסי' להא
עולה האמר כי חלה המה
כי גרסי' (ב) שם ומהו
ליה ואויל להאי בית אב
ומדחו ליה אמר ר"פ
כי: (ג) (ש"ס) ר"ה
להקרות ויה' להקרה
וליבמה מאן יבמי:
(ד) דר"ה הנהגה וכו' ואין
להקרות מנא כי:

תוספות ישנים

חליצה נמנעל על עור רך
ענין עלת חליצה כשרה
יעבד אצל למתלה לא
דנמפרש נגנ' מורה משום
מגעל המופט שניטל נגו
אצל עיקר חליצה צמלל
והוא של עור קשי
ומשפיק און לו מקצה וכו'
דך נעולה לניכך טוב
למור אחר מנעל שעור עב:
מן הארכובה ולמעלה.
פירש"י נחמך רגלו מן
חליצה חליצה ומנעל
למעלה מן הארכובה ולא
הירא דל"כ היי קולמך
אם נחמך רגלו מן
הארכובה ולמעלה חליצתו
כשרה ה' אמר'
לקמן (בבבירין ק). אמר
אמר אמרתי האי מאן
דמטי על לוחתא דרגליה
לא חלף פירוש שרגלו הפוך
ודרוס צמליון של רגל
וחתא לון וחייך פלניק'
נעל' נעלמי שחינו דרוס
מנוקם מדרס רגלו ואמר
נני לקמן (סס) אמר
אמר לא כר אצין חלין
ולא כר קיפון חלין שני
ספירם היו לחלשות
לעמיה דרבי אבי ואתהפוך
כרעייתו וכו' גרע היכא
לחליצה כרעייתו ממחך
רגלו מן הארכובה ולמעלה
דלמך הכא דס"ר לכן
פירש ר"י וכן מנאל
צירושלמי מן הארכובה
ולמעלה פטולה מן
הארכובה ולמעלה כשרה
ולעולם מימי שרגלו שלט
ולעל פירשמי:

היה זה חזרו והבה זה.
מי שלט שמה אחר גיעה
שלשה חודשים ויסת וילדה,
ספק נן משעה למשון
ספק נן שבעה לאחרין
וכנגדל הנהגה את האומר
וחור וכהו את חטו
(חולין פ"ג) צמתי המלות,
היה על כל מלה חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי המלות ספק שמה
המלה (חולין פ"ג) בבת
אחת. הכאה אחת (ס)
צמתי שמי רבי וכהו
זה הלכת חיה צבתת
או: צבתת אחת
מוך דמי דהיה וכו' נעל
המלה והאי וכו' נעל

תוס' חד מקמא

פרק אחד חליצה
יודע שסנדל ומנעל לאו
ברוס' א' הם ומיהו שניה'
כשרים אלא שהמנעל
עשוי מעור רך ואיכא
למגור בה משום מנעל
מורפט או משום חצי
מנעל מפני שאפשר לחקרו
אי צ"פ שנתקרב אבל סנדל
הוא מעור קשה ואין ראוי
לחקרו אחר שנתקרב וליכא למגור ביה משום מנעל מורפט ומשום חצי מנעל לפיכך המנעל אסור לחקרו לבתחילה ובסנדל
מותר. וכל היכא דתני חליצה פטולה פוסלת מן האחים וכל היכא דתני אינה חליצה אינה פוסלת. והא דתני סנדל שיש
בו עקב כשר האי עקב הוא זה הרגל שקורין שולא. והא דתני מן הארכובה ולמעלה חליצתה כשרה מן הארכובה ולמעלה
חליצתה פטולה פירש"י אי בקטני רגלי מן הארכובה ולמעלה חליצתה כשרה אצ"פ שאינו קורו רגל דהא תנן גבי עולת
דאי רגלים פרט לבעלי קבין שטורים מן הראיה מיהו מעל רגליו הוא אבל מן הארכובה ולמעלה חליצה כשרה חל"כ והוא אצ"פ
שרגליו פטולה כי חליץ פי שרגליו פטולה שפך הרגל שהוא חלוקת המעלה ובה הרגל למטה. ואם כן הוא מן הארכובה ולמעלה אמאי
בו עקב כשר האי עקב הוא זה הרגל שמקורין שולא. והא דתני מן הארכובה ולמעלה חליצתה כשרה מן הארכובה ולמעלה
חליצתה פטולה פירש"י אי בקטני רגלי מן הארכובה ולמעלה חליצתה כשרה אצ"פ שאינו קורו רגל דהא תנן גבי עולת
דאי רגלים פרט לבעלי קבין שטורים מן הראיה מיהו מעל רגליו הוא אבל מן הארכובה ולמעלה חליצה כשרה חל"כ והוא אצ"פ
שרגליו פטולה כי חליץ פי שרגליו פטולה שפך הרגל שהוא חלוקת המעלה ובה הרגל למטה. ואם כן הוא מן הארכובה ולמעלה אמאי

הכה זה חזרו והבה זה.
מי שלט שמה אחר גיעה
שלשה חודשים ויסת וילדה,
ספק נן משעה למשון
ספק נן שבעה לאחרין
וכנגדל הנהגה את האומר
וחור וכהו את חטו
(חולין פ"ג) צמתי המלות,
היה על כל מלה חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי המלות ספק שמה
המלה (חולין פ"ג) בבת
אחת. הכאה אחת (ס)
צמתי שמי רבי וכהו
זה הלכת חיה צבתת
או: צבתת אחת
מוך דמי דהיה וכו' נעל
המלה והאי וכו' נעל

הנהגות הב"ח

הכה זה חזרו והבה זה.
מי שלט שמה אחר גיעה
שלשה חודשים ויסת וילדה,
ספק נן משעה למשון
ספק נן שבעה לאחרין
וכנגדל הנהגה את האומר
וחור וכהו את חטו
(חולין פ"ג) צמתי המלות,
היה על כל מלה חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי המלות ספק שמה
המלה (חולין פ"ג) בבת
אחת. הכאה אחת (ס)
צמתי שמי רבי וכהו
זה הלכת חיה צבתת
או: צבתת אחת
מוך דמי דהיה וכו' נעל
המלה והאי וכו' נעל

הכה זה חזרו והבה זה.
מי שלט שמה אחר גיעה
שלשה חודשים ויסת וילדה,
ספק נן משעה למשון
ספק נן שבעה לאחרין
וכנגדל הנהגה את האומר
וחור וכהו את חטו
(חולין פ"ג) צמתי המלות,
היה על כל מלה חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי המלות ספק שמה
המלה (חולין פ"ג) בבת
אחת. הכאה אחת (ס)
צמתי שמי רבי וכהו
זה הלכת חיה צבתת
או: צבתת אחת
מוך דמי דהיה וכו' נעל
המלה והאי וכו' נעל

הכה זה חזרו והבה זה.
מי שלט שמה אחר גיעה
שלשה חודשים ויסת וילדה,
ספק נן משעה למשון
ספק נן שבעה לאחרין
וכנגדל הנהגה את האומר
וחור וכהו את חטו
(חולין פ"ג) צמתי המלות,
היה על כל מלה חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי המלות ספק שמה
המלה (חולין פ"ג) בבת
אחת. הכאה אחת (ס)
צמתי שמי רבי וכהו
זה הלכת חיה צבתת
או: צבתת אחת
מוך דמי דהיה וכו' נעל
המלה והאי וכו' נעל

הכה זה חזרו והבה זה.
מי שלט שמה אחר גיעה
שלשה חודשים ויסת וילדה,
ספק נן משעה למשון
ספק נן שבעה לאחרין
וכנגדל הנהגה את האומר
וחור וכהו את חטו
(חולין פ"ג) צמתי המלות,
היה על כל מלה חלית.
ספק (מכות טו.) חייב.
דקסרי המלות ספק שמה
המלה (חולין פ"ג) בבת
אחת. הכאה אחת (ס)
צמתי שמי רבי וכהו
זה הלכת חיה צבתת
או: צבתת אחת
מוך דמי דהיה וכו' נעל
המלה והאי וכו' נעל

(א) גילה ד"ק קיין ליה לשוק רגל ופסיק קיין ביה וחלה נעלו מעל רגלו אצל הכא וכו' גבי' כ"ח סוף מאן סימן ו'.